2

ክፍለ ምንባቡን ማቀናጀት

>> የምንባቡ ውስጣዊ አካል (አጥንቱ) <<

ደረጃ 7: ስብከቱን መስበክ

ደረጃ 6: ስብከቱን ማቀናጀት

ደረጃ 5: የስብከቱ ማዕከላዊ አሳብ

ደረጃ 4: የዓላማ መሸጋገሪያ ወይም ድልድይ

ደረጃ 3: የክፍለ ምንባቡ ማዕከላዊ አሳብ

ደረጃ 2: ክፍለ ምንባቡን ማቀናጀት

ደረጃ 1: ክፍለ ምንባቡን ማጥናት

ደረጃ 2 በክፍለ ምንባቡ ጥናትዎ ላይ ይገነባል (ክፍል 1)። በዚህ የስብከት አዘገጃጀት ዘዴ አንዱ ዋና ነገር፥ የመጽሐፉ ደራሲ ክፍሉን ያቀናጀበትን መንገድ መረዳት ነው። በዚህ ሁኔታ ደራሲው የሚለውን መስበክ ብቻ ሳይሆን፥ አባባሉንም እናጎላዋለን። ደረጃ 2፥ የስብከት ክፍሉን የተለያዩ ንዑስ ክፍሎችን እንዴት እንደምናገኝ ፍንጭ ይሰጠናል። በዛም ላይ ተመሥርተን የእያንዳንዱን ንዑስ ክፍል አሳብም ጠቅለል ባለ መልኩ ለማስቀመጥ ይረዳናል።

ደረጃ 2

የስብከት ምንባቡን ክፍሎች ማቀናጀት
የስብከት ምንባቡን ክፍሎች ፍሬ አሳብ ማውጣት

የስብከት ምንባቡን ክፍሎች ማቀናጀት

የምንባቡን ቅንጅት የምናገኘው፥ በሁለት የቅንብር አመልካቾች፥ ማለት በሰዋስዋዊ ቁልፎችና በርእሰ ጉዳይ ምልክቶች አማካይነት ነው።

ሰዋስዋዊ ቁልፎች

ሰዋስዋዊ ቁልፎች የሚባሉት፥ አጫጭር ቃላት ወይም የቃላት ክፍሎች ሆነው፥ በጽሑፉ ቅንብር ላይ ትልቅና ሰፊ ተጽዕኖ የሚያሳድሩ ናቸው።

አጫጭር ቃላት የደራሲውን አሳብና ትኩረት የሚገልጡ የአጻጻፍ መሠረቶች ሆነው ሳለ፥ ብዙ ጊዜ ይዘለላሉ። ደረጃ 1 ውስጥ በቃላትና በአንቀጾች መካከል የሚኖረውን “አመክንዮአዊ ወይም ሎጂካል ተዛምዶ” አስመልክቶ የሰጠሁትን አስተያየት ያስታውሱ ይሆናል።

አንድን ወሳኝና አጭር ቃል የሚመለከት አንድ ምሳሌ እነሆ፦ “ዮሐንስ ስለራበው ወደዚህ መጣ. . . የሚለውን አጭር ዓረፍተ ነገር ይያዙ፥ “ስለ” የሚለው ቃል፥ ሁለት ፊደሎች ብቻ ናቸው ያሉት። የዓረፍተ ነገሩን አሳብ ለመረዳት ግን ቃሉ ወሳኝ ነው። “ስለ” የሚለው ቃል ዮሐንስ የመጣበትን ምክንያት ይገልጣል።

መጽሐፍ ቅዱሳዊው ጽሑፍ፥ እንዲህ ባለ የትርጉም ኃይል የተሞሉ ብዙ ቃላትና የቃላት ክፍሎች አሉት። ከነዚህ ቃላት ጥቂቶቹ ካላቸው አጠቃላይ ትርጉማቸው ጋር ቀጥሎ ቀርበዋል።

>> የድርጊት እርምጃ <<

ዕዝራ 7፡10 ውስጥ እንዲህ ይላል፥ “ዕዝራ የእግዚአብሔርን ሕግ ይፈልግና ያደርግ ዘንድ፥ ለእስራኤልም ሥርዓትንና ፍርድን ያስተምር ዘንድ ልቡን አዘጋጅቶ ነበር”

ደረጃ አንድን ለማከናወን፥ በረጃጅም፥ ባልተለመዱና በተደጋገሙ ቃላት ላይ ምልክት እያደረጉ ጽሑፉን ያንብቡት። ይህን የሚያደርጉት ለጥናትና ለማሰላሰል ነው።

በደረጃ ሁለት ክንውን የምንባቡን ቅንጅት ያገኙታል፤ የደራሲው ዋና ዋና እና ንዑሳን ነጥቦች ይለያሉ።

ዕዝራ 7፡10 ውስጥ “እና” የሚለውን የተደጋገመ መስተጻምር ልብ ያድርጉ፥

ዕዝራም የእግዚአብሔርን ሕግ <u>ይፈልግ</u>

እና

<u>ያደርግ</u> <u>ዘንድ</u>

ለእስራኤልም ሥርዓትን እና ፍርድን <u>ያስተምር</u> ዘንድ ልቡን አዘጋጅቶ ነበር።

ጥቅሱ በቀላሉ በሦስት ተከፍሏል። ይህን በሦስት የተከፈለ ምንባብ፥ ጥቅሱ ላይ በግድ በተጨመረ አሠራር ከመከፋፈል ይልቅ፥ ከክፍሉ ከራሱ እንዲወጣ በርግጠኛነት ለመግለጥ ይችላሉ። “ሥርዓት” በሚለውና “ፍርድ” በሚሉት ቃላት መካከል ሁለተኛው መስተጻምር፥ “እና” አለ። ለዚህኛው መስተጻምር፥ ቀደም ብሎ ከተጠቀሰው “እና” ጋር ተመሳሳይ ክብደት መስጠት ይኖርብዎ ወይም አይኖርብዎ እንደሆን

መወሰን አለብዎ። "እና" የሚሉት መስተጻምሮች ጥቅሱ ውስጥ ያሉትን ሁለት ሐረጎች ያያይዛሉ። ከእያንዳንዱ ሐረግ በኋላም "ዘንድ" የሚለው ኢ-ውሱን ቃል ይገኛል። የዚህን ቅንጅት ሁኔታ ቀጥሎ እገልጣለሁ።

ይህን ጥቅስ በመጨረሻ ለስብከት የሚያቀናጁት ከሆነ፥ መልእክትዎ ከሦስት የበለጡ ፍሬ ነገሮች አይኖሩትም (አንድ ስብከት፥ ያነሱ ወይም የበዙ ፍሬ ነገሮች ይኖሩት ይሆናል። ይህን ጉዳይ ዘግየት ብለን እንመለስበታለን)። ይህን ጥቅስ ወይም ፍሬ ነገር የሚመለከተው የመልእክትዎ ክፍል ሦስት ፍሬ ነገሮች ብቻ ነው ሊኖሩት የሚገባ።

. . . .

ለናሙና የሚሆን፥ ግን ለበለጠ ማጣቀሻነት የሚጠቅም ሠንጠረዥ ቀጥሎ ቀርቧል። እነዚህ አጫጭር ቃላት ሲገጥሙዎ፥ የቃላቱን የትርጉም ደረጃ ለመረዳት ሠሌዳውን ይመልከቱ። ለምሳሌ "ስለ" የሚለው ቃል ቢገጥምዎ፥ የዚያ ምንባብ ክፍል ትርጉምዎ፥ በመነሻ፤ በምክንያት፤ በውጤትና በዓላማ ዙሪያ የሚሽከረከር ይሆናል።

መጽሐፍ ቅዱስ በተጻፈበት የመጀመሪያ ቋንቋ ሊጠቀሙ ለማይችሉ ሰዎች የምሰጣቸው ምክር፥ "አስተማማኙ ቅንጅታዊ ሥራ፥ ክፍሉን በጥቅስ ቁጥር መከፋፈል ነው" የሚል ይሆናል። የጥቅስ፥ የአንቀጽና የምዕራፍ ክፍፍሎች በመንፈስ ቅዱስ መሪነት የተደረጉ ባይሆኑም እንኳ የመጽሐፍ ቅዱስ ተርጓሚ ምሁራን ክፍሉን በሚያጠኑበት ጊዜ የወሰኗቸው ክፍፍሎች ናቸው። እነዚህም ክፍፍሎች አሳብንና ቅንጅቶችን በአስተማማኝ ሁኔታ ይገልጣሉ። በቁጥሮች ውስጥ ያሉ ሥርዓተ ነጥቦች እንኳን ቅንጅትን ያመለክታሉ። ስለዚህ አራት ነጥቦችን፥ ድርብና ነጠላ ሠረዞችን፥ እንዲሁም የቃለ አጋኖንና ሌሎችንም ልብ ለማለትዎ እርግጠኛ ይሁኑ።

ቅንጅትን የሚያሳዩ ሰዋስዋዊ ቁልፎች

<u>ፍች/ትርጉም</u>	<u>ቅንጅት አመልካች አጫጭር ቃላት</u>
መነሻ፡-	ስለ፥ ምክንያቱም፥ በመሆኑ/ከሆነ፥ እንደ
ምክንያት፡-	ስለ፥ ምክንያቱም፥ በመሆኑ/ከሆነ፥ እንደ፥ ከ. . ./እንደ
ውጤት፡-	እንደ /ከ. . . ይሆን ዘንድ፥ ስለዚህ፥ የሚ. . . ፥ የመ. . . ፥ ስለ
ዓላማ፡-	እንዲ. . . /ለማ. . .ለ፥ እስከ፥ ወደ፥በ. . .
መንገድ/ማድረጊያ፡-	በ፥ ከ፥ በ. . .በኩል፥ ውስጥ

ጊዜ፦	እስከ፥ ለ፥ ሲሆን፥ መቼም፥ ከ፥ በ. . . በኩል የ፥ውስጥ፥ በ፥ እንደ . . . ፥ በተቃራኒ፥ ከ-ጋር፥ስለ፥ ለ. . . ሲል
ስፍራ፦	የትም፥ የት፥ ከ፥ በ፥ በ. . . በኩል፥ ውስጥ፥ ከ. . . ጋር፥ ስለ፥ እስከ
ሁኔታ፦	ልክ እንደ፥ በትክክል፥ እንደ፥ በ፥ ለ

ማስታወሻ፦ እዚህ ያልተካተቱ ሌሎች አጫጭር ቃላት በጥናትዎ ጊዜ ይገጥሙዎ ይሆናል። ይህ ሲሆን፥ ፍቺያቸውን እንደ አገባባቸውና በሚፈጥሩት ስሜት መሠረት ሊለዩ ይችላሉ። በተጨማሪም፥ እዚህ ምዕራፍ መጨረሻ ላይ የሚገኘውንና ኤፌሶን 6፡10-12 ላይ ተመሥርቶ የቀረበውን የጽሑፍ አቀነጻጀት መግለጫ ይመልከቱ።

የይዘት ርእሰ ጉዳይ ምልክቶች

አንዳንድ ጊዜ ቅንጅትን በሰዋስው ለመግለጥ ያዳግታል። ከዚያ ይልቅ፥ የአንድ ጽሑፍ ቅንጅትን ቀጥሎ ባሉት ሁኔታዎች ለመለየት ይቻላል፥

- በይዘት ለውጦች
- በአዲስ ርእሰ ጉዳይ መከሠት
- በድግግሞሽ
- በአባባል ዘይቤ መለወጥ . . . ወዘተ.

የአባባል ዘይቤ ለውጥ ምሳሌ፥ ደራሲው አንድ ነገርን ሲገልጥ ቆይቶ፥ ወዲያውኑ ወደ ትእዛዛዊ ሁኔታ ሲለውጥ ነው። የአንድ ጽሑፍን ቅንጅት በሚመለከቱበት ጊዜ፥ ይህን መሰሉን ለውጥ ሊገነዘቡ ይገባል።

የስብከት ክፍሉን የማቀናጃ አራት ደረጃዎች

ቀጥሎ ያሉት አራት ደረጃዎች የሚያጠኑዋቸውን የጽሑፍ ክፍሎች ለማቀናጀት ይረዱዎታል።

- ቅንጅቱ ውስጥ ያሉትን ሰዋስዋዊ ወይም የይዘት ምልክቶችን ይለዩዋቸው።
- ዋና ዋናዎቹን ምልክቶች ከንዑሳን ይለዩዋቸው። ክፍሉን በማቀናጀት ረገድ ከንዑሳን ምልክቶች ይልቅ፥ ዋና ዋናዎቹ የበለጠ ፋይዳ አላቸው።
- የዋና ዋናዎቹን ምልክቶች ትርጉም ወይም ኃይል ልብ ያድርጉ።

- በምልክቶቹ አንጻራዊ ጠቀሜታ መሠረት፥ የጽሑፉን አከፋፈል ወይም ንድፍ ያዘጋጁ።

ይህ የማቀናጀት ደረጃ፥ በጣም ጠቃሚ የሆኑ ምልክቶችን ከንዑሳኑ ለመለየት የሚሞከርበት ነው። የሰው አካል፥ የሰውነት ክፍሎችን አንዱን ከሌላው የሚለያዩ ትንንሽና ትልልቅ አጥንቶች እንዳሉት ሁሉ፥ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ጽሑፎችም (ሌሎች ጥሩ ጽሑፎችን ጨምሮ)፥ ትልልቅና ትንንሽ አጥንቶች ይኖሩዋቸዋል። የምንባቡን ዋና እና ንዑስ አከፋፈል ለመረዳት፥ የራስዎንና የሌሎች ሰዎችን ብያኔ ይጠቀማሉ። ምንባባችን ከትልልቅና ትንንሽ አጥንቶች የተሠራ መሆኑን ካሰብን፥ መከናወን ያለባቸው አራት ደረጃዎች ቀጥሎ ተገልጠዋል።

ትላልቅ እና ትንንሽ አጥንቶች (ቅንጅትን መረዳት)

+ አጥንቶቹን ሁሉ ለይተው ይወቋቸው።

+ ትልልቆቹን አጥንቶች ከትንንሾቹ ይለዩ።

+ የትልልቆቹን አጥንቶች ፍች ወይም ኃይል ይረዱ።

+ አጥንቶቹን እንደጠቃሚነታቸው በቅደም ተከተል ይጻፏቸው።

አንድን ክፍል ለመተንተን፥ እነዚህን አራት ደረጃዎች እንዴት ነው የምንጠቀምባቸው? ያብራሯቸውና ቀጥሎ ባለው ሁኔታ፥ ከመጽሐፍ ቅዱስ በሚወሰዱት ምሳሌ አማካይነት ይገልጧቸዋል።

መጀመሪያ፥ ቅንጅት አመልካቾችን ለይተው ይወቋቸው። አንድ ጥቅስ አንድ ገጽ ወረቀት ላይ ጽፈዋል። ረጃጅሞቹን፥ ያልተለመዱትንና የተደጋገሙትን ቃላት፥ እንዲሁም ሐረጎችን ከለዩዋቸው በኋላ (ደረጃ 1)፥ ትናንሽ ቃላት ሆነው ለትልልቆቹ ቃላቶች ኃይል የሚሰጧቸውን በመክበብ ከሥር በማሥመር ወይም በልዩ ቀለም በማድመቅ ይለዩዋቸው። እነዚህን ደረጃዎች ለመለማመድ እስቲ ቀጥሎ ባለው ቀላል ዓረፍተ ነገር ይጠቀሙ። “ታደሰ የሚባለው ሰውዬ ስለታመመ፥ ለሕክምና ከቤቱ ሆስፒታል ተወሰደ”። ዓረፍተ ነገሩ ቅንጅቱን የፈጠሩ ሦስት አጫጭር ቃላት አሉት። እነሱም፥ “ስለ፥ ለ፥ ከ” የሚሉት ናቸው።

ሁለተኛ፥ ዋና ዋናዎቹን ቅንጅት አመልካቾች ከንዑሳኑ ይለዩዋቸው። ከላይ የተጠቀሱትን ቅንጅት አመልካች ሦስት ቃላት ይፈልጉ። ሦስቱም፥ ስለ፥ ከ፥ ለ የሚሉት፥ ጽሑፉን ለመፍታት ወይም ለመተርጎም አስፈላጊ ቢሆኑም፥ ዓረፍተ ነገሩን በመረዳት ረገድ ግን እኩል ክብደት የሚሰጣቸው አይደሉም። “ስለ” የሚለው ቃል አጥንትና አጥንትን የሚያያይዝ ስለሆነ “ከ” እና “ለ” ከሚሉት ይበልጥ ጠቃሚ

ነው። "ስለ" የሚለው ቃል የዓረፍተ ነገሩን ሁለት ክፍሎች ያገናኛል። "ከ" የሚያያይዘው ቤቱ እና ሆስፒታል የሚሉትን ሁለት ቃላት ብቻ ነው። በጣም ጠቃሚ የሆኑትን የአጥንት አገናኞች፥ ጠቀሜታቸው ካነሰው ይለዩዋቸው።

ሦስት፥ የዋና ዋናዎቹን አመልካቾች ትርጉም ወይም ኃይል ይረዱ። እዚህ ደረጃ ላይ ሲደርሱ፥ "ቅንጅትን የሚያሳዩ ሰዋስዋዊ ቁልፎች" የሚለውን ይመልከቱ። አንዳንድ ጊዜ፥ በአጥንት የተመሰሉትን የምንባቡን ክፍሎች መለየት ይኖርብዎታል። ይህን የሚያደርጉት፥ በደንብ እንዲገነዘቧቸው ነው። ሌላ ጊዜ ደግሞ አጥንቶቹን በመለያየት ላይ እያሉ፥ ኃይልና ተግባራቸውን ብቻ ተገንዝበው ይጠቀሙባቸዋል።

ከላይ በምሳሌነት በተጠቀምንበት ናሙና ዓረፍተ ነገር፥ "ስለ" የሚለው ቃል የምክንያቱን ምንነት ወይም ትርጉም ያስተላልፋል። ያነሰ ጠቀሜታ ያለውና "ከ" የሚለው ፊደል፥ በዚህኛው አገባብ ስፍራን ያመለክታል። "ለ" የሚለው ደግሞ ዓላማን ወይም ምክንያትን ያስረዳል።

በመጨረሻ፥ በምልክቶቹ አንጻራዊ ጠቀሜታ መሠረት፥ የምንባቡን አከፋፈል ወይም አስተዋጽኦ ይሥሩ። ምንባቡን ማቀናጀቱ፥ ምንባቡን በደራሲው ትኩረት መሠረት ለመንደፍ ይረዳዎታል። የዋና ቅንጅት ቁልፎችን ከንዑሳን ቅንጅት ቁልፎች የመለየቱ ሥራ፥ ዝርዝሮቹን የሚያካትተውን ቅንብር ለመገንዘብ ይረዳዎታል።

የደራሲውን የትኩረት አቅጣጫ በመከተል በሚያቀናጁበት ጊዜ፥ ያንን ትኩረት በክፍሉ አስተዋጽኦ ላይ ለማሳየት ይሞክራሉ። በትላልቅ አጥንቶች ምሳሌነት የሚለዩዋቸው ከንድፉ በስተግራ ይሆናሉ። በትንንሽ አጥንቶች የተመሰሉት ደግሞ ከንድፉ በስተቀኝ ይጻፋሉ። የንድፍዎ ቅደም ተከተል ይህን መምሰል አለበት።

I.

ሀ.

1.

ሀ)

1)

(ሀ)

II.

ሀ.

1. ወዘተ.

ቅንጅታዊ አመልካቾች ወይም አጥንት አገናኞች፥ የሚያገናኟቸውን ቃላት አንጻራዊ ጠቀሜታ ያመለክታሉ። ያነሰ ጠቀሜታ ያላቸው ደግሞ፥ በአከፋፈሉ ጊዜ፥ በገጹ ላይ ወደ ቀኝ እልፍ እያሉ ይጻፋሉ።

-ዋና አመልካቾች፡ የሮማዉያን ቁጥሮች - I. ፥II. ፥III. ፥ . . . ወዘተ.

-ቀጣዩ ደረጃ፡ ፊደሎች ሀ፥ ለ፥ መ . . . ወዘተ.

-ቀጣዩ ደረጃ፡ ተዋረዳቸውን በነጥብ የሚያመለክቱ ቁጥሮች 1. ፥ 2. ፥ 3. . . .ወዘተ።

-ቀጣዩ ደረጃ፡ በግማሽ ቅንፍ ያሉ ፊደሎች ሀ)፥ ለ)፥ መ)፥ . . .ወዘተ።

-ቀጣዩ ደረጃ፡ በግማሽ ቅንፍ ያሉ ቁጥሮች - 1)፥ 2)፥ 3)፥ . . .ወዘተ።

-ቀጣዩ ደረጃ፡- በሙሉ ቅንፍ ያሉ ፊደሎች፡- (ሀ)፥ (ለ)፥ (መ)፥ ወዘተ.

-ቀጣዩ ደረጃ፡- በሙሉ ቅንፍ ያሉ ቁጥሮች፡- (1)፥ (2)፥ (3)፥ ወዘተ.

"ታደሰ፥ ለሕክምና ከቤቱ ወደ ሆስፒታል ተወሰደ" የሚለው ናሙና ዓረፍተ ነገራችን፥ አንድ በትልቅ አጥንት የሚመሰል አገናኝ ስለአለው፥ በሁለት ተከፍሏል።

I. ታደሰ ወደ ሆስደታል ተወሰደ

II. ምክንያቱ፡ ስለታመመ

ከዓረፍተ ነገሩ የመጀመሪያ ክፍል ጋር የሚዛመዱ ሁለት ትንንሽ አጥንቶች አሉ፤ "ከ" እና "ለ" የሚሉት። በመሆኑም በዓረፍተ ነገሩ የመጀመሪያ ክፍል፥ አስተዋጽኦ (Outline) ሁለተኛ ደረጃ ላይ ሁለት ፍሬ ነገሮች ይኖርዎታል።

I. ታደሰ ሆስፒታል ተወሰደ

ሀ. ታደሰ ከቤቱ ወደ ሆስፒታል ተወሰደ

ለ. ታደሰ ለሕክምና ወደ ሆስፒታል ተወሰደ

II. ታደሰ ሆስፒታል የተወሰደበት ምክንያት መታመሙ ነው።

ዓረፍተ ነገሩ ሁለተኛ ክፍል ውስጥ ቅንጅታዊ ምልክቶች ስለማይታዩ፥ ከ2 ሥር የሚደረደሩ ሁለተኛ ወይም ሦስተኛ የአከፋፈል ደረጃዎች የሉም። አከፋፈል ወይም (Outline) በሚያዘጋጁበት ጊዜ፥

ሁለተኛ ደረጃ ሳይኖርዎ ሦስተኛው፥ ሦስተኛው ሳይኖርዎ አራተኛ...ወዘተ ሊኖርዎ አይችልም። የአንድ ጽሑፍ ክፍፍልን ሲያወጡ፥ በቀደመው የክፍፍል ደረጃ ላይ ነው የሚገነቡት።

እስቲ ዕዝራ 7፡10 ላይ በመመሥረት አቀነጃጀትን ላስረዳ።

“ዕዝራም የእግዚአብሔርን ሕግ ይፈልግና ያደርግ ዘንድ፥ ለእስራኤልም ሥርዓትንና ፍርድን ያስተምር ዘንድ ልቡን አዘጋጅቶ ነበር”።

መጀመሪያ፥ ቅንጅት አመልካች የሆኑ ቃላትን (ትርጉሙ ላይ ተጽዕኖ የሚያሳድሩ አጫጭር ቃላት) ይለዩዋቸው። እነዚህን ያገኛሉ፦ እና፥ ይ፥ ያ፥ ያ፥ ዘንድ፥ ለ፥ ዘንድ። ቀጥሎ ደግሞ ዋና ዋና አመልካቾችን ከንዑሳን ይለዩ። እዚህ ጥቅስ ውስጥ ያሉት ዋና ዋና አመልካቾች፥ ዘንድ ፥ ለ፥ እና፥ ለ፥ እና፥ ለ የሚሉት ናቸው። ንዑሳኑ አመልካቾች ከነዚህ ተለይተው የታወቁት ናቸው። ለምሳሌ ሦስተኛው “እና”።

የዋና ዋና አመልካቾችን ፍች ወይም ትርጉም ይገንዘቡ።

- “ዘንድ” የሚለው ቃል ጥቅሱን ከዚያ ቀድሞ ከነበረው ጥቅስ ጋር ያዛምደዋል እንጂ፥ ስለዚህኛው ጥቅስ ቅንጅት የሚገልጠው ነገር የለም።
- “ይ”፥ “ያ”፥ “ያ” የሚሉት ፊደሎች ጥቅሱ ሦስት ላይ የሚከፈልበትን ሁኔታ ያሳያሉ።
- “እና” የሚለው ዋና አመልካች ሁለት ጊዜ ተጠቅሷል። የሚያመለክተውም ጥቅሱ የተጣመረበትን ሁኔታ ነው።

የጽሑፉን አከፋፈል ወይም ንድፉን ይሥሩ። ከሰዋስዋዊ ወይም ይዘት ለውጦች በመነሣት፥ ሦስት ዋና ዋና ነጥቦችን ለማውጣት ይቻላል።

ዕዝራም. .

I. የእግዚአብሔርን ሕግ ይፈልግ

እና

II. ያደርግ

ዘንድ

III. ያስተምር

ዘንድ

ሀ. ሥርዓትን

እና

ለ. ፍርድን ለእስራኤል ልቡን አዘጋጅቶ ነበር።

የዕዝራ ጽሑፍ እንዴት በጥሩ ሁኔታ በሦስት ነጥቦች እንደተከፈለ ያስተውሉ። ሦስተኛው ነጥብ ሁለት ንዑሳን ነጥቦች አሉት። ይህ የሆነው፥ "እና" በሚለው ንዑስ የቅንጅት አመልካች መስተጻምር ምክንያት ነው። የዚህ ምንባብ መልእክትዎ ዋና ክፍል ታውቋል።

የምንባቡን ዋና ዋና ክፍሎች ፍሬ አሳብ ይጻፉ።

የአንድን ክፍል ፍሬ አሳብ ጠቅለል አድርጎ መጻፍ (Summary) ጥሩ ነገር ነው። ይህም የሚያጠኑትን የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍል፥ ምዕራፍ፥ የምዕራፍ ክፍል ወይም ሙሉ መጽሐፍ ዋና ፍሬ አሳብ ማለት ነው። ለምሳሌ አንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ደራሲ ያቀረበውን ነጥብ እርግጠኛነት ለማጠናከር ሲል የሚገልጣቸው ብዙ ዝርዝሮች አሉ። በዚህ መሠረት የምንባቡን አካሄድ በመለየት ላይ እያሉ፥ የምንባቡን ዋና ኃይል ልብ ይላሉ። ደራሲው የሚያተኩርበትን ርእሰ ጉዳይና የሚያቀርበውን ጭብጥ በመጨረሻ ለመረዳት ይቻልዎ ዘንድ፥ የምንባቡን ዋና ዋና አሳቦች በአጫጭር ዓረፍተ ነገሮች ጠቅለል አድርገው ይግለጡ (ይጻፉ)።

ምንባቡን በአጭሩ መጻፉ፥ የምንባቡን ዋና አሳብ ወይም ኃይል ለመለየት ይረዳዎታል። በተጨማሪም ይህ የሚረዳዎት በስብከት ዝግጅትዎ የሚቀጥለው ደረጃ ላይ ማለትም ክፍሉን በአንድ ማዕከላዊ አሳብ ዙሪያ በሚያቀናብሩበት ጊዜ ነው (ደረጃ 3)።

ክፍሉን በአጭሩ ለማቅረብ ሲፈልጉ፥ የክፍሉን ቅንጅት በሚተነትኑበት ጊዜ ወደ ጻፉት አከፋፈል (Outline) ይሂዱ። ከዚያም በክፍፍሉ ዋና ዋና ደረጃዎች ውስጥ የሰፈሩ አሳቦችን ወደ ሙሉ ዓረፍተ ነገርነት በመለወጥ በአጭሩ ይጻፏቸው።

የዕዝራ 7፥10ን ዋና ዋና ክፍሎች ቀጥሎ ባለው ሁኔታ በአጭሩ ለመጻፍ ይቻላል።

I. ዕዝራ የእግዚአብሔርን ሕግ ይፈልግ ዘንድ ልቡን አዘጋጀ (10ሀ)

II. ዕዝራ ሕጉን ያደርግ ዘንድ ልቡን አዘጋጀ (10ለ)

III. ዕዝራ ሕጉን ለእስራኤል ያስተምር ዘንድ ልቡን አዘጋጀ (10መ)

ሀ. የእግዚአብሔርን ሥርዓት ያስተምር ነበር

ለ. የእግዚአብሔርን ፍርድ ያስተምር ነበር

>> የድርጊት እርምጃ <<

ወደ ኤፌሶን 6፥10-12 እንመለስና፥ ደረጃ 2 በሆነው ማቀናጀትና ማሳጠር እንሥራው። ቀደም ሲል፥ የአንድን ጽሑፍ ቃላትና ግንኙነት

ማጥናትን ደረጃ 1 ውስጥ ሠርተዋል። ይህን ክፍል በጥንቃቄ ሲያጠኑ፥ የመልእክትዎን ሥልጣን በራስዎ አሳብ ሳይሆን፥ በመጽሐፍ ቅዱስ ሥልጣን ላይ የሚያደርጉ ገላጭ ሰባኪ ይሆኑ ዘንድ ጥናቱ ይረዳዎታል።

ቁ. 10 በቀረውስ በጌታ ና በኃይሉ ችሎት የበረታችሁ ሁኑ

ቁ. 11 የዲያብሎስን ሽንገላ ትቃወሙ ዘንድ እንዲቻላችሁ፥ የእግዚአብሔርን ዕቃ ጦር ሁሉ ልበሱ።

ቁ. 12 መጋደላችን ከደምና ከሥጋ ጋር አይደለም ና። ከአለቆችና ከሥልጣናት ጋር ፥ ከዚህም ከጨለማ ዓለም ገዦች ጋር ፥ በሰማያዊም ስፍራ ካለ ከክፋት መንፈሳውያን ሠራዊት ጋር ነው እንጂ።

ማቀናጀት

አንድን ምንባብ የማቀናጀት አራት ደረጃዎችን ይሠራሉ። ከላይ ባለው ጽሑፍ ውስጥ በተለየ አጻጻፍ የተጻፉትንና የተሰመረባቸውን ቃላት ወይም የቃላት ክፍሎች ይወቋቸው፥ ይለዩዋቸው፥ ይገንዘቧቸው፥ አከፋፈላቸውንም ይሥሩ። ይህን ሁሉ ሲያደርጉ፥ ኤፌሶን 6፡10-12ን ከፍተው በጥንቃቄ እንዲያነቡ አሳስብዎታለሁ።

ጥቅሶቹን በተመለከተ አንዳንድ ፍንጮች

ቁጥር 10 ውስጥ "በቀረውስ" የሚለው ቃል ይህን ጥቅስ ከቀደመው ጥቅስ (ክፍል/ምንባብ) ጋር ያዛምደዋል። ደራሲው አዲስ አሳብ በመጀመር ላይ መሆኑን ስለሚያመለክት፥ ቃሉ ጠቃሚ ነው። "በ" የሚለው ፊደል ሁለት ጊዜ የገባ ሲሆን፥ የፊደሉ ሁለቱም ክንውኖች፥ በተለመደው አጣማሪ ቃል "ና" ስለተገናኙ በሁለቱም ስፍራ እኩል ጠቀሜታ አለው። "በጌታ" እና "በኃይሉ" የሚሉት ሁለት ቃላት አከፋፈል (Outline) አስተዋጽኦ በሚሠራበት ጊዜ እኩል ኃይል የሚሰጣቸው ናቸው። "በ" የሚለው ፊደል በቃሉ ውስጥ የሚኖረውን ኃይል ወይም ትርጉም መወሰን አለብን። "በ" ማድረጊያን ወይም መንገድን የሚያመለክት መሆኑን ለመረዳት፥ ወደ ኋላ ይመለሱና የሰዋስዋዊ ቁልፍ ሠንጠረዥ ገጽ 48 ላይ ይመልከቱ፤ በጌታ ብርቱ የመሆኛውን መንገድ ማለት ነው።

እነዚህን ፍንጮች በመያዝ የቁጥር 10 ቅንጅትን ለመሥራት ይሞክሩ።

ቁጥር 11 ውስጥ ሁለተኛው "የ" ዓረፍተ ነገሩ ላይ የሚያሳድረው ተጽዕኖ በጣም ዝቅተኛ ነው። "ት...ዘንድ" የሚለው ቃል ጠቃሚ አባባል ነው። ይህ ቃል፥ ምክንያትን፥ ውጤትን ወይም ዓላማን ሊገልጥ እንደሚችል ሰዋስዋዊው ሠንጠረዣችን ያስረዳናል። ምክንያት፥ ውጤት

እና ዓላማ አንዳንድ ጊዜ ይደራረቡ ይሆናል። ለዚህ ዓረፍተ ነገር አገባብ ምክንያትን እንመርጣለን። ያን የምናደርገው፥ ቁጥር 12 ውስጥ የእግዚአብሔር ዕቃ ጦር የሚለበስበትን ምክንያት ደራሲው ስለሚገልጥ ሲሆን፥ የመጀመሪያው "የ" ያለው ጠቀሜታ ዝቅተኛ ነው።

እነዚህን ፍንጮች በመያዝ፥ ቁጥር 11ን ለማቀናጀት ይሞክሩ።

ቁጥር 12 "ችን" የሚለው ቃል ጠቃሚ ነው። ተርጓሚዎቹ በአዲስ ቁጥር በመጀመር አሳቡን በሁለት ለመክፈል መወሰናቸውን ልብ ያድርጉ። መከፋፈሉ፥ ብዙ ጊዜ ቅንጅት ውስጥ የሚታከል ወይም የሚለወጥ ነገር መኖሩን ያመለክታል። አሁን እንግዲህ በቁጥር 11 እና 12 መካከል ያለው መከፋፈል በቁጥር 11 እና 10 መካከል እንዳለው ዋና መሆን አለመሆኑን ይወስኑ። የጎላ ወይም ዋና መከፋፈል ከሆነ፥ ከዚህ ቀጥሎ እንደተመለከተው፥ ሦስት ነጥቦች አሉን ማለት ነው።

I. ቁጥር 10

II. ቁጥር 11

III. ቁጥር 12

መከፋፈሉ ቀላል ከሆነ፥ ሁለት ነጥቦች ናቸው የሚኖሩን

I. ቁጥር 10

II. ቁጥር 11-12

"አይደለምና" በሚለው ቃል መጨረሻ ያለው "ና" የቁጥር 12 ምክንያትና የዚሁ ቁጥር አሳብ ክፍል ነው። "እንጂ" የሚለው ቃል ደግሞ፥ "ሥጋና ደም" የሚለውን ሐረግ ከሌሎቹ መስተዋድዶቻችን ይለየዋል። ሌሎቹን ቃላት ለማመልከት "የሰይጣን አሠራር" የሚለውን ሐረግ መርጫለሁ። "ከ. . . ጋር" የሚለው ሐረግ ብዙ ጊዜ የተደጋገመ ሲሆን፥ የምናልፋቸውን የልምምድ ዓይነቶች በግልጥ ያስገነዝባል። "ከ. . . ጋር" የሚለው ቃል የተደጋገመና፥ "እንጂ" ከሚለው ቃል ጋር የተጣመረ ስለሆነ፥ ስለተለያዩ ኃይላት በሚኖረን ግንዛቤ ላይ ተጽዕኖ ይኖረዋል። እነዚህን የመሳሰሉ መስተዋድዶች ንድፋችን ውስጥ እኩል ስፍራ ይሰጣቸዋል።

በነዚህ ፍንጮች ላይ በመመሥረት ቁጥር 12ትን ለማቀናጀት ይሞክሩ።

የቁጥሮቹ አቀነጃጀት

ኤፌሶን 6፡10-12ትን ያቀናጀሁት ቀጥሎ ባለው ሁኔታ ነው። እርስዎ ከሚሠሩት ጋር ያነጻጽሩት። እኔ የሠራሁት እንዲያ የሆነበትን ምክንያት ይመርምሩ። ለምንድነው የርስዎ የሆነውን የሆነው?

ዋና ዋና አመልካቾች፥ ዋና ዋና ነጥቦችን ይሰጣሉ።

I. "በቀረውስ" (ቁጥር 10)

II. "ልበሱ" የሚለው ትእዛዝ (ቁጥር 11-12)

የአመልካቾች የሚቀጥለው ደረጃ፥ ንዑሳን ነጥቦችን ይሰጣል።

I. "በቀረውስ" (ቁጥር 10)

ሀ. ማድረጊያው ወይም መንገዱ: "በ" ጌታ (ቁጥር 10) እና

ለ. ማድረጊያው ወይም መንገዱ: "በ" ኃይሉ ችሎት (ቁጥር 10)

II. "ልበሱ" የሚለው ትእዛዝ (ቁጥር 11-12)

ሀ. የመጀመሪያው ምክንያት "ዘንድ" (ቁጥር 11)

ለ. ሁለተኛው ምክንያት: አይደለም "ና" (ቁጥር 12)

ማጠቃለል

የጽሑፉን ዋና ዋና ክፍሎች ያጠቃሉ። አሁኑኑ የራስዎን ዋና ዋና ነጥቦች ለማጠቃለል ይሞክሩ። ከዚያም "ዋና ዋናዎቹን ነጥቦች እንዲህ ያጠቃለልኳቸው ለምንድነው?" ብለው በጥንቃቄ ያስቡ።

የኔ ማጠቃለያ ይሄውልዎ

I. ብርቱ የመሆኛው መንገድ፥ በጌታና በኃይሉ ችሎት ነው (ቁጥር 10)

II. የእግዚአብሔርን ዕቃ ጦር መልበሱ ያስፈለገበት ምክንያት፥ የዲያብሎስን ሽንገላ ለመቃወም ነው (ቁጥር 11-12)።

ማስታወሻ፦ ማጠቃለያ ከዋና ቅንጅት አመልካቾች ቀጥሎ የሚመጣ መሆኑን ልብ ያድርጉ።

ኤፌሶን 6፡10-12 ላይ ተመሥርቼ ያዘጋጀሁት ሙሉ ቅንጅት ቀጥሎ ያለው ነው። የዚህ ነጥብ አሠራር ከገባዎ፥ የቅንጅቱን ቁም ነገር ይረዳሉ።

I. ብርቱ የመሆኛው መንገድ፥ በጌታና በኃይሉ ችሎት ነው (ቁጥር 10)።

ሀ. በጌታ ብርቱ መሆን አለብን (ቁጥር 10)።

ለ. በኃይሉ ብርታት ብርቱ መሆን አለብን (ቁጥር 10)።

II. የእግዚአብሔርን ዕቃ ጦር መልበሱ ያስፈለገበት ምክንያት፥ የዲያቢሎስን ሽንገላ ለመቃወምና የሰይጣንን አሠራር ለመታገል ነው (ቁጥር 11-12)።

ሀ. የእግዚአብሔርን ዕቃ ጦር ሁሉ የመልበሱ አስፈላጊነት የመጀመሪያ ምክንያት፥ የዲያቢሎስን ሽንገላ በርትቶ ለመቋቋም ነው (ቁጥር 11)።

ለ. የእግዚአብሔርን ዕቃ ጦር ሁሉ የመልበሱ አስፈላጊነት ሁለተኛ ምክንያት የዲያብሎስን ሽንገላ ለመቃወም ነው (ቁጥር 11)።

1. ትግላችን ከሥጋና ደም ጋር አይደለም (12)።

2. ትግላችን ከሰይጣን አሠራር ጋር ነው (12)።

ሀ) የሰይጣን አሠራር አለቆች አሉበት።

ለ) የሰይጣን አሠራር ሥልጣናት አሉበት።

ሐ) የሰይጣን አሠራር የዓለም ገዦች አሉበት።

መ) የሰይጣን አሠራር በሰማያዊ ስፍራ ያሉ መንፈሳውያን ሠራዊት አሉበት።

ሊሰብኩ ለፈለጉት የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍል አሁን በጣም የተሟላ አከፋፈል (Outline) አለዎት። ይህ መጽሐፍ ቅዱስን የሚሰብኩበት፥ በጣም ጠቃሚና ሥልጣን ያለው መንገድ ነው። በስብከት ዝግጅት ጊዜ፥ ደረጃ 2ን አልፈው ባይሄዱ እና በንድፉ ላይ ተመሥርተው ቢሰብኩ እንኳን፥ ለመጽሐፍ ቅዱስ ታማኝ ለመሆንዎ እርግጠኛ ሊሆኑ ይችላሉ። ይሁን እንጂ፥ ወደ ስብከት መድረክዎ ከመሄድዎ በፊት ያደረጉት ዝግጅት ይህ ብቻ ከሆነ፥ ስብከትዎ መልእክት ከመሆን ይልቅ፥ ሌክቸር ይመስላል። ገላጭ ስብከትን የሚመለከቱ የአንዳንድ ገጽታዎች ማስገንዘቢያ፥ ወደፊት ይቀርባል። ማድረግ ያለብዎት ደረጃዎቹ ላይ መውጣት ከመጀመርዎ በፊት፥ መሠረቱን መሥራት ነው።

3

የክፍለ ምንባቡ ማዕከላዊ አሳብ

>> የክፍለ ምንባቡ "ልብ" <<

ደረጃ 7፡ ስብከቱን መስበክ

ደረጃ 6፡ ስብከቱን ማቀናጀት

ደረጃ 5፡ የስብከቱ ማዕከላዊ አሳብ

ደረጃ 4፡ የዓላማ መሸጋገሪያ ወይም ድልድይ

<u>**ደረጃ 3፡ የክፍለ ምንባቡ ማዕከላዊ አሳብ**</u>

ደረጃ 2፡ ክፍለ ምንባቡን ማቀናጀት

ደረጃ 1፡ ክፍለ ምንባቡን ማጥናት

ተርጓሚዎች መጽሐፍ ቅዱሳዊ ክፍሎችን፥ እያንዳንዳቸው አንድ ዋና እና ተለይቶ የሚታወቅ አሳብ ባላቸው አንቀጾች ይከፋፍሏቸዋል። እንደውም አንድ አንቀጽ ማለት፥ አንድ ዋና አሳብ ያለው ማለት ሊሆን ይችላል። ይህ ዋና አሳብ እኔ "የክፍሉ ማዕከላዊ አሳብ" የምለው ነው። እያንዳንዱ ማዕከላዊ አሳብ፥ ሁለት ክፍሎች አሉት።

እነርሱም ርእሰ ጉዳይና ጭብጡ ናቸው

የምንጠቀምበት የገላጭ ስብከት ትርጉም ልዩ ትኩረት "የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍልን ማዕከላዊ አሳብ ለወቅቱ በሚሆን መልኩ ማቅረብ" ነው። ማዕከላዊ አሳቡ ሰባኪው ፈልጎ ሊያገኘው የሚገባው የስብከት ክፍሉ ልብ ነው። ይህ ማዕከላዊ አሳብ አንዳንድ ጊዜ ሌላ መጠሪያ አለው፥ "የክፍለ ምንባቡ መልእክት"፥ "ዋና ትኩረት"፥ "የመልእክቱ ማሠሪያ" ወይም "ትልቁ አሳብ" ይባላል።

የማዕከላዊ አሳብ ክፍሎች

ርእሰ ጉዳይ (ርእስ)
ጭብጥ (መልእክት)

ማዕከላዊው አሳብ፥ የክፍለ ምንባቡን ርእሰ ጉዳይና ጭብጡን ያካተተ፥ በክፍሉም ውስጥ ያሉት ዝርዝር ጉዳዮች ሁሉ የሚጠነጠኑበት ዓረፍተ ነገር ነው። ልናስተላልፍ የምንፈልገው አድማጮቻችን ሊሰሙት፥ ሊገነዘቡትና ሊታዘዙት የሚገባ አንድ ዋና ነጥብ (መልእክት) ስለሆነ፥ የክፍለ ምንባቡን ዋና አሳብ ከወቅቱ ጋር በማገናዘብ እናስተላልፋለን። የክፍለ ምንባቡን ማዕከላዊ አሳብ ግን በሚገባ ሳንገልጥ አድማጮች ያገኙት ይሆናል ብለን ከተውነው፥ የእግዚአብሔርን እውነት በመቀበልና

በማስተላለፍ ተግባር ውስጥ አስፈላጊ አይደለንም።

ማዕከላዊ አሳብን አስመልክቶ የጉዳዩ ሊቃውንት ከጻፉት ጥቂቱን ቀጥሎ አቀርባለሁ፤

"ጽሑፍዎን ወደ አንድ ቀላል ዓረፍተ ነገር ያሳጥሩትና ዓረፍተ ነገሩን እንደ ድር ይዘርጉት፤ ከዚያም ክፍሉን እራሱን እንደ ማግ ይጠቀሙበት። ይህን እያደረጉ፥ በተካተተባቸው ልዩ ልዩ ቃላት አማካይነት ዋናውን አሳብ ይገልጣሉ። ቃሉ የአድማጭዎን አእምሮ ሰርስሮ እንዲገባ ያድርጉ። በቀላሉ የማይነቀል ይሆናል፥" (ቻርልስ ሳይመን)

"ስለዚህ የገላጭ ስብከት ትርጉማችን የሚያረጋግጠው 'ገላጭ ስብከት ማለት፥ መጽሐፍ ቅዱሳዊውን ፅንሰ-አሳብ ማቅረብ ነው' በሚለው መርሕ ላይ የተመሠረተ መሆኑ ነው። ይህ የሚያረጋግጠው ማንኛውም ስብከት በሌሎች አሳቦች የሚደገፍ የአንድ ዋና አሳብ አብራሪ ተርጓሚና አዛማጅ ሲሆን አሳቦቹም ከአንድ ወይም ከብዙ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች የሚወጡ ናቸው።" (ሀዶን ሮቢንሰን)

የክፍለ ምንባቡን ማዕከላዊ አሳብ ለይቶ መረዳት

የክፍለ ምንባቡ ማዕከላዊ አሳብ፥ የምንባቡን ዝርዝር አሳቦች ሁሉ በአንድ ላይ የሚሰበስብና ትርጉም የሚሰጣቸው የምንባቡ ዋና አሳብ ነው። "የመልእክቱ ወይም የስብከቱ ማዕከላዊ አሳብ" የሚለውንና ደረጃ 5 ውስጥ የተሰጠውን ተመሳሳይ ገለጣ ልብ ይበሉ። ልዩነቱ የመጨረሻው ቃል በ"ክፍለ ምንባብ" ፈንታ "ስብከት" መሆኑ ነው።

የክፍለ ምንባቡ ማዕከላዊ አሳብ ምን ይመስላል?

ማዕከላዊ አሳብ፥ አንድ ሙሉ ሰዋስዋዊ ዓረፍተ ነገር ሆኖ ነው ሁልጊዜ የሚቀመጠው። ከአንድ ዓረፍተ ነገር ያነሰ ከሆነ፥ አሳብ ተብሎ ሊገለጥ አይችልም።

የክፍለ ምንባቡ ማዕከላዊ አሳብ ምን ምን ይይዛል?

ሁለት ክፍሎች አሉት

- የክፍለ ምንባቡ ርእሰ ጉዳይ፦ የክፍለ ምንባቡ ርእሰ ጉዳይ፥ "ደራሲው እመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሉ ውስጥ የሚናገረው ስለምንድነው?" ለሚለው ጥያቄ መልስ ይሰጣል።
- የክፍለ ምንባቡ ጭብጥ፦ የክፍለ ምንባቡ ጭብጥ "ደራሲው

የክፍለ ምንባቡ ውስጥ ስለሚናገርበት ርእሰ ጉዳይ ምን በማለት ላይ ነው?” ለሚለው ጥያቄ መልስ ይሰጣል።

> ርእሰ ጉዳይ፦ ደራሲው ምንባቡ ውስጥ የሚናገረው ስለምንድነው?

> ጭብጥ፦ ደራሲው ምንባቡ ውስጥ ስለሚናገርበት ጉዳይ ምን እያለ ነው?

የክፍለ ምንባቡ ማዕከላዊ አሳብ ከየት ነው የሚገኘው?

የክፍለ ምንባቡ ማዕከላዊ አሳብ፥ የክፍሉን አስተዋጽኦ ካዘጋጁበት ከደረጃ 2 ላይ የሚያገኙት ነው። በእያንዳንዱ ሰዋስዋዊ ወይም የይዘት ማሳያ መሠረት፥ ክፍሎችን ከፋፍለው አሳይተዋል። ንዑሳን ሰዋስዋዊ ወይም የይዘት ምልክቶች፥ ንዑሳን ክፍሎችን ያመለክታሉ። ዋና የይዘት ወይም ሰዋስዋዊ ምልክቶች፥ ዋናዎቹን ክፍሎች ይገልጣሉ። እያንዳንዱ ዋና ክፍል አንድ ርእሰ ጉዳይ አለው። ደራሲው እነዚህን ርእሰ ጉዳዮች ያያያዘበት መንገድ፥ የትልቁን ክፍል ማዕከላዊ አሳብ እንዲያገኙ ይረዳዎታል።

እስቲ ኤፌሶን 4፡7-16ን ተጠቅሜ ላብራራ፤ እርስዎ ደግሞ ይህንኑ ዘዴ አጠር ላለው ምንባብ፥ ለኤፌሶን 6፡10-12 ያውሉታል። ልምምዱን ከመጀመርዎ በፊት፥ ቀጥሎ ያለውን የኤፌሶን 4፡7-16 ክፍል፥ በዝግታና በጥንቃቄ ሦስት ጊዜ ያንብቡት።

ቁ 7. ነገር ግን እንደ ክርስቶስ ስጦታ መጠን፥ ለእያንዳንዳችን ጸጋ ተሰጠን።

ቁ 8. ስለዚህ፦ ወደ ላይ በወጣ ጊዜ ምርኮን ማረከ፥ ለሰዎችም ስጦታን ሰጠ ይላል።

ቁ 9. ወደ ምድር ታችኛ ክፍል ደግሞ ወረደ ማለት ካልሆነ፥ ይህ ወጣ ማለትስ ምን ማለት ነው?

ቁ 10. ይህ የወረደው፥ ሁሉን ይሞላ ዘንድ፥ ከሰማያት ሁሉ በላይ የወጣው ደግሞ ያው ነው።

ቁ 11. እርሱም አንዳንዶቹ ሐዋርያት፥ ሌሎቹም ነቢያት፥ ሌሎቹም ወንጌልን ሰባኪዎች፥ ሌሎቹም እረኞችና አስተማሪዎች እንዲሆኑ ሰጠ።

ቁ 12፥ 13. ሁላችን የእግዚአብሔርን ልጅ በማመንና በማወቅ ወደሚገኝ አንድነት፥ ሙሉ ሰውም ወደ መሆን፥ የክርስቶስም ሙላቱ ወደሚሆን ወደ ሙላቱ ልክ እስክንደርስ ድረስ ቅዱሳን አገልግሎትን ለመሥራትና ለክርስቶስ አካል ሕንጻ ፍጹማን ይሆን ዘንድ።

ቁ 14. እንደ ስሕተት ሽንገላ ባለ ተንኰል፥ በሰዎችም ማታለል ምክንያት በትምህርት ንፋስ ሁሉ እየተፍገመገምን ወዲያና ወዲህ እየተንሳፈፍን ሕፃናት መሆን ወደፊት አይገባንም።

ቁ 15. ነገር ግን፥ እውነትን በፍቅር እየያዝን በነገር ሁሉ ወደ እርሱ ራስ ወደሚሆን ወደ ክርስቶስ እንደግ።

ቁ 16. ከእርሱም የተነሣ አካል ሁሉ እያንዳንዱ ክፍል በልክ እንደሚሠራ፥ በተሰጠለት ሁሉ እየተጋጠመና እየተያያዘ፥ ራሱን በፍቅር ለማነጽ አካሉን ያሳድጋል።

1. ከቁጥር 7-11 ያለው ክፍል ወደ ሰማይ ያረገው መሢሕ (ክርስቶስ)፥ ስጦታዎችን ሰጠ ስለሚለው አንድ ነገር ነው የሚናገረው። (የይዘት ለውጥ፥ ጽሑፉን ማቀናጃ ከሆኑት ምልክቶች አንዱ መሆኑን ያስታውሱ።) ከ7-11 ያሉት ቁጥሮች የሚገልጡት፥ አንድን ርእሰ ጉዳይ ነው።

ክፍሉን መከፈል የሚኖርብዎ ቁጥር 11 ወይም 12 ላይ መሆኑን መወሰን አለብዎት። እኔ ግን የማስተምረው፥ ሰፋ ያለውን ክፍል (ከቁጥር 7-16) ያለውን እንደ መሆኑ፥ ክፍሉን ቁጥር 12 ላይ ልከፍለው ወስኛለሁ። ከክፍሉ ሁለት ጊዜ የምሰብክ ብሆን ኑሮ፥ ቁጥር 7-10 እና 11-16ትን እሰብክ ነበር። ይህን የማደርገው፥ ቁጥር 11 መጀመሪያ ላይ ያለውን ሰዋስዋዊ ቁልፍ እያጎላሁ ነው።

2. ቁጥር 12 እና 13 የሚነግሩን፥ ጌታ ስጦታዎቹን የሰጠበትን ዓላማ ወይም ምክንያት ነው። ቁጥሮቹ መጨረሻ ገደማ፥ "ዘንድ" የሚለውን ቁልፍ ቃል ልብ ያድርጉ። የሰዋስዋዊው ቁልፎች ሠሌዳዎ (ገጽ 47-48)፥ "ዘንድ" የሚለው ቃል ምክንያትን ወይም ዓላማን የሚገልጥ መሆኑን ያስረዳል። በዚህ ምንባብ፥ ቁጥር 12 እና 13፥ መሢሑ ስጦታዎችን የሚሰጥበትን ምክንያት ወይም ዓላማ ነው የሚገልጡት። እነዚህ ቁጥሮች፥ ከዚህም ሌላ፥ ተመሳሳይ ጉዳይ ወይም ነጠላ ጭብጥን ይጠቅሳሉ። ስጦታዎቹ የተሰጡት፥ ቤተ ክርስቲያን እስክታድግ ለማነጫ ነው።

3. ከቁጥር 14-16 ያሉት ክፍሎች፥ የስጦታዎችን ልገሳ ውጤት ይነግሩናል (ቁጥር 7-13)። እነዚህ ጥቅሶች ክርስቶስ በሰጠው ስጦታ ምክንያት የሚመጣው የጋራ እድገት ውጤቶችንም ያብራራሉ። "እንግዲህ" የሚለውን የቁጥር 14 የመጀመሪያ ቃል ልብ ያድርጉ። ይህ ቃል ከቁጥር 14-16 ያለውን ክፍል በመቆጣጠር፥ ከ7-13 ያሉትን ቁጥሮች ውጤት ያመለክታል። እነዚህ ቁጥሮችም ተመሳሳይ ጉዳይ ወይም ነጠላ ጭብጥ አላቸው።

የክፍሉን ማዕከላዊ አሳብ ለማግኘት ከላይ የተጠቀሱትን ሦስት ክፍሎች ርእሰ ጉዳዮች፥ ጭብጦች፥ ዋና ዋና ነጥቦች፥ እና ጠቅለል ያሉ አሳቦችን በአንድ ላይ ያያይዟቸዋል። ወደ ክፍሉ ማዕከላዊ አሳብ ለመድረስ የክፍሉን አሳብ በትክክል መረዳትዎና አሳቡን በበቂ ሁኔታ መግለጥዎን ማረጋገጥ ይኖርብዎታል። የክፍሉ ማዕከላዊ አሳብ የሚያጠኑትን የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍል ልዩ በሆነ ሁኔታ የሚገልጥና የክፍሉንም መልእክቶች የሚሸፍን መሆን አለበት። አንድን ክፍለ ምንባብ ለስብከት በምናዘጋጅበት ጊዜ፥ ደረጃ 3ን ከመሥራታችን በፊት ደረጃ 1ንና 2ን ማጠናቀቁ አስፈላጊ ነው።

ለኤፌሶን 4፡7-16 የጻፍኩት የክፍሉ ማዕከላዊ አሳብ እነሆ! ወደ ሰማይ ያረገው ክርስቶስ ስጦታዎችን ለቤተ ክርስቲያን የሰጠበት ዓላማ፥ ለአገልግሎት በተዘጋጁና በኅብረት በሚሠሩ አገልጋዮች አማካይነት ቤተ ክርስቲያን በቃሉ እውቀት የበሰለችና በአገልግሎቱ የጸናች እንድትሆን ለማድረግ ነው።

እስቲ ይህን ቃል እንከፋፍለው። ርእሰ ጉዳይ፥ ደራሲው የሚናገረው ስለምንድነው? ደራሲው እራሱ ስለሚናገረው ነገር ምንድነው የሚለው?

ጭብጥ

የአንድ አንቀጽ ርእሰ ጉዳይ፥ ከአንቀጹ አሳብ ጋር በትክክል መገናኘት አለበት። "ከኤፌሶን 4፡7-16 ባለው ክፍል፥ ደራሲው ስለምንድነው የሚናገረው?" ብዬ ስለ አንቀጹ ርእሰ ጉዳይ ምንነት ብጠይቅዎ፥ እና እርስዎም፥ "ስለ መንፈሳዊ ስጦታ" ነው ቢሉኝ፥ መልስዎ ትክክል ነው። ነገር ግን ከክፍሉ አሳብ ጋር ብቻ የተገናኘ አይደለም። ምክንያቱም እርስዎ የሰጡኝ ርእሰ ጉዳይ፥ ለሮሜ 12፥ ለ1ኛ ቆሮንቶስ 12 ወይም ለ1ኛ ጴጥሮስ 4፡7ትም ይስማማል። እንደዚሁም በመልስዎ፥ ርእሰ ጉዳዩ "አካሉን ማነጽ ነው" ሊሉ ይችላሉ። በዚህ ጊዜ፥ ርእሰ ጉዳዩ ትክክል ይሆናል፤ የአንቀጹን አሳብ በሙሉ በመጠቅለል ረገድ ግን "በቂ" አይደለም።

የአንድን ክፍል ትክክለኛና አሳቦቹን ሁሉ የሚሸፍን ማዕከላዊ ርእሰ ጉዳይ ለማግኘት፥ ከክፍሉ ያገኟቸውን ዋና ዋና ነጥቦች ሁሉ በውስጡ ማካተት አለብዎ። ሰዋስዋዊ ወይም የይዘት ምልክቶች፥ የክፍሉን ዋና ርእሰ ጉዳይ (ደራሲው የሚናገረው)፥ የቱ መሆኑን ይገልጡልዎታል። አሁን በምናጠናው ምንባብ ደራሲው የሚናገረው፥ ወደ ሰማይ ያረገው ክርስቶስ፥ መንፈሳዊ ስጦታዎችን የሰጠበትን "ዓላማ" ነው። በክፍሉ ማዕከላዊ አሳብ ውስጥ ይህን "ዓላማ" የሚገልጡ ቃላት ወይም ፅንሰ-አሳቦችን ካላስገቡበት ማዕከላዊ አሳቡ የክፍሉን አሳብ በትክክል አይገልጠውም።

ጭብጡ (መልእክቱ)

የርእሰ ጉዳዩ መልእክት /ጭብጥ ምንድነው? ደራሲውስ ስለ ርእሰ ጉዳዩ ምን ይላል? ደራሲው ቀጥሎ ያለውን ነው የሚለው፤ ክርስቶስ ስጦታ የሰጠበት ዓላማ ለአገልግሎት በተዘጋጁና በኅብረት በሚሠሩ አገልጋዮች አማካይነት ቤተ ክርስቲያን በቃሉ እውቀት የበሰለችና በአገልግሎቷ የጸናች እንድትሆን ለማድረግ ነው። ስለዚህ የዚህ ክፍለ-ምንባብ ማዕከላዊ አሳብ ሙሉ ዓረፍተ ነገር ይህ ነው። ወደ ሰማይ ያረገው ክርስቶስ፥ ስጦታዎችን ለቤተ ክርስቲያን የሰጠበት ዓላማ፥ ለአገልግሎት በተዘጋጁና በኅብረት በሚሠሩ አገልጋዮች አማካኝነት ቤተ ክርስቲያን በቃሉ እውቀት የበሰለችና በአገልግሎቷ የጸናች እንድትሆን ለማድረግ ነው።

>> የድርጊት እርምጃ <<

ከኤፌሶን 6፡10-12 ባለው ክፍል ላይ በመመሥረት፥ ከላይ የተመለከተውን መልመጃ ይሥሩ። የዚያን አጭር አንቀጽ ማዕከላዊ አሳብ፥ ማለት ርእሰ ጉዳይና ጭብጥ (መልእክት) ያውጡ።

....

የጽሑፍ ሥራዎ ቅንጅት

በእግዚአብሔር ቃል አቀነጃጀት ሥራ ሂደት እዚህ ሲደርሱ፥ በክፍሉ ላይ ያደረጉትን ዝርዝር ጥናት (ደረጃ 1-3)፥ በአንድ ወይም በሁለት ገጾች ላይ ማሰባሰብ ያስፈልግዎታል። ከዚያ ነው መልእክትዎ አቅጣጫ የሚይዘው (ደረጃ 4-7)። ጥናትዎን በሚከተለው መንገድ ለማቀናጀት በቂ ጊዜ ሊሰጡት ይገባል። ናሙና አሠራሮች እነሆ!

- ለክፍለ-ምንባቡ ጊዜያዊ ርእስ ይስጡት። ይህ የክፍለ ምንባቡ ማዕከላዊ አሳብ፥ "ርእሰ ጉዳይ" ሊሆን ይችላል።
- ከተቻለ፥ የክፍለ ምንባቡን አካሄድ ወይም አሳብ በማሳየት በራስዎ አባባል ክፍሉን በቀላል አገላለጥ ይጻፉት/ይተርጉሙት። ክፍለ ምንባቡን በቀላል አገላለጥ በሚያቀርቡበት ጊዜ፥ ደራሲው አሳቡን ያቀረበበትን መንገድ የተረዱ ለመሆንዎ እርግጠኛ ይሁኑ። ይህን የሚመለከት ምሳሌ ኤፌሶን 4፡11-13 ላይ ተመሥርቶ ወደፊት ይቀርባል።
- ክፍለ ምንባቡን ማዕከላዊ አሳብ ይጻፉ፤ (ርእሰ ጉዳይና ጭብጡን ወይም መልእክቱን በሙሉ ዓረፍተ ነገር ይጻፏቸው። ዓረፍተ ነገሩ ረጅም መሆን አያስፈልገውም፤ ግን በቂ ወይ ሙሉ መሆን

አለበት። በሥራዎ ሂደት ግልጥ ሊያደርጉትና ሊያሳዩት ይችላሉ።)

- አከፋፈሉን (ቢጋሩን) ይጻፉ (ዋና ዋናዎቹና ንዑሳን ነጥቦች ሁሉ በሙሉ ዓረፍተ ነገር መጻፍ አለባቸው።)

ክፍሉን በተመለከተ ፥ የመልእክት ዝግጅት ሂደቱን እዚህ ላይ ይጨርሳሉ።

. . . .

የክፍለ-ምንባብ ዝግጅትዎ አሠራር ናሙና

የምንባቡ ርእስ

(የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍል)

ቀላል አገላለጥ ወይም ትርጉም

ቁጥር 1

ቁጥር 2

ቁጥር 3

የክፍለ ምንባቡ ማዕከላዊ አሳብ

ርእሰ ጉዳይ

ጭብጥ

ሙሉ ገለጣ፡- የክፍለ ምንባቡ ማዕከላዊ አሳብ ርእሰ ጉዳዩንና ጭብጡን፥ (መልእክቱን) በአንድ ዓረፍተ ነገር ያሰፍራል።

አከፋፈል (Outline)

I.

ሀ.

1.

2.

ለ.

1.

2.

II.

ሀ.

1.

III.

ሀ.

ኤፌሶን 4፡ 11-13 ላይ የተመሠረተ አሠራር ናሙና

መለኮታዊ ስጦታዎች የተሰጡበት ዓላማ

ኤፌሶን 4፡ 11-13 (የ1980 ዓ.ም እትም)

ቀላል አገላለጥ ወይም ትርጉም (Paraphrase)

ቁ 11 እርሱም (ወደ ሰማይ ያረገው ክርስቶስ)፥ አንዳንዶቹ ሐዋርያት፥ አንዳንዶቹ የወንጌል ሰባኪዎች፥ አንዳንዶቹ የምእመናን እረኞች፥ አንዳንዶቹ አስተማሪዎች፥ እንዲሆኑ ስጦታዎችን ሰጠ።

ቁ 12 ይህን ያደረገው፥ የክርስቶስ አካል የሆነችው ቤተ ክርስቲያን እንድትታነጽ (ለማዘጋጀት)፥ ምእመናንን ለክርስቲያናዊ አገልግሎት ለማዘጋጀት ነው።

ቁ 13 እንዲሁም የእግዚአብሔርን ልጅ በማወቅ በእምነት ወደሚገኘው አንድነት ደርሰን፥ ክርስቶስ ፍጹምና ሙሉ እንደሆነ፥ እኛም ሙሉ ሰው እንድንሆን ነው።

የክፍለ- ምንባቡ ማዕከላዊ አሳብ

ርእሰ ጉዳይ፡- ወደ ሰማይ ያረገው ክርስቶስ ሰዎችን ለቤተ ክርስቲያን እንደ ስጦታ የሰጠበት ምክንያት

ጭብጥ፡- ቤተ ክርስቲያን ክርስቶስን ወደ መምሰል ታንጻ ታድግ ዘንድ ነው።

የክፍለ ምንባቡ ማዕከላዊ አሳብ፥ ሙሉ ዓረፍተ ነገር፡- ወደ ሰማይ ያረገው ክርስቶስ፥ ሰዎችን ለቤተ ክርስቲያን እንደ ስጦታ የሰጠበት ዓላማ፥ ቤተ ክርስቲያን ክርስቶስን ወደ መምሰል ታንጻ ታድግ ዘንድ ነው።

አከፋፈል (Outline)

I. ወደ ሰማይ ያረገው ክርስቶስ በአራት ምድብ የተከፈሉ ሰዎችን ለቤተ ክርስቲያን እንደ ስጦታ ሰጠ።

ሀ. አንዳንዶችን ሐዋርያት አድርጎ ሰጠ።

ለ. አንዳንዶችን ነቢያት አድርጎ ሰጠ።

መ. አንዳንዶችን ወንጌላውያን አድርጎ ሰጠ።

ረ. አንዳንዶችን መጋቢያንና አስተማሪዎች አድርጎ ሰጠ።

II. እነዚህን ሰዎች የሰጠበት ዓላማ፥ ቤተ ክርስቲያን ትታነጽ ዘንድ ነው። (ቁጥር 12)

ሀ. እነዚህ ሰዎች የተሰጡት፥ ቅዱሳንን ለክርስቲያናዊ አገልግሎት ለማዘጋጀት ነው። (12)

ለ. ቅዱሳንን የማዘጋጀት ውጤቱ፥ የአካሉ መታነጽ ነው። (12)

III. ሰዎቹ የተሰጡት፥ ቤተ ክርስቲያን በአንድነት ክርስቶስን ወደ መምሰል እስክታድግ ድረስ ቅዱሳንን ለማዘጋጀት ነው። (13)

ሀ. እነርሱ የተሰጡት፥ ሁላችንም በእምነት ወደሚገኘውና የእግዚአብሔርን ልጅ በማወቅ ላይ ወደተመሠረተው አንድነት እስክንደርስ ድረስ ቅዱሳንን ለማዘጋጀት ነው። (13)

ለ. ሙሉ ሰው እስክንሆን ድረስ ቅዱሳንን ለማዘጋጀት ነው። (13)

መ. ሁላችንም ፍጹም ክርስቶስን ወደመምሰል እስክናድግ ድረስ ቅዱሳንን ሊያዘጋጁ ነው። (13)

>> የድርጊት እርምጃ <<

መዝሙር 117 ላይ በመመሥረት ከ1-3 ያሉትን ደረጃዎች እንከልሳቸዋለን። ከመዝሙሮች ሁሉ አጭርና ቀላል የሆነው መዝሙር 117፥ በክፍል ትምህርት ጊዜ ለመሥራት ይወደዳል። በሚቀጥሉት ገጾች ላይ የሰፈሩትን መልመጃዎች ማጥናት ከመጀመርዎ በፊት፥ መዝሙር 117ን ደጋግመው ያንብቡት።

ቁ 1. አሕዛብ ሁላችሁ እግዚአብሔርን አመስግኑት፥ ወገኖችም ሁሉ ያመስግኑት፤

ቁ 2. ምሕረቱ በእኛ ላይ ጸንታለችና፥ የእግዚአብሔርም እውነት ለዘላለም ትኖራለች። ሃሌ ሉያ።

ደረጃ 1፡- ክፍለ ምንባቡን ያጥኑ

መዝሙረ ዳዊትን በሚያጠኑበት ጊዜ፥ ‘‘አመስግኑ፥ ሁሉ፥ ሕዝቦች፥ አሕዛብ፥ ምሕረቱ፥ እውነት’’ የሚሉ ቃላትን ያስተውሉ። ቃላቱን ሲያጠኑ፥ መልእክትዎን የሚያለብስ ‘‘ሥጋ’’ ያገኙበታል።

ደረጃ 2፡- ክፍለ ምንባቡን ያቀናጁ

ከላይ የተመለከትነውን የመዝሙረ ዳዊት ክፍል ቅንጅትን በሚመለከት ወሳኙ ፊደል ‘‘ና’’ የሚለው ነው- (ቁጥር ሁለት ውስጥ

ጳንታለችና የሚለው ሰዋሰዋዊ ቁልፍ)። የምንባቡ አጥንት ቀጥሎ ያለውን አከፋፈል ሊመስል ይችላል።

1. *መዝሙረኛው፥ ሰዎች ሁሉ እግዚአብሔርን ያመስግኑት* ይላል (ቁ.1)

2. የእግዚአብሔር ምሕረትና እውነት መመስገን አለበት (ቁ.2)

ደረጃ 3፦ የክፍለ ምንባቡ ማዕከላዊ አሳብ

የዚህ *መዝሙር ርእሰ ጉዳይ ምንድነው? በደንብ ያሰላስሉና* ቀጥሎ ያለውን ዓረፍተ ነገር ይጨርሱት

መዝሙር 117 ውስጥ ደራሲው የሚገልጠው_______________

____።

ደራሲው የሚገልጠው፥ "ጌታን ስለማመስገን" ነው ብለው ከመለሱ በከፊል ትክክል ነዎት። በከፊል ያልኩበት ምክንያት፥ "ና" ለሚለው ጠቃሚ ሰዋሰዋዊ ቁልፍ በቂ ትኩረት ስላልሰጡት ነው። ደራሲው የሚገልጠው "ጌታን ስለማመስገን" ብቻ አይደለም። (አብዛኛዎቹን የምስጋና መዝሙሮች በተመለከተ፥ ይህ መልስ ትክክል ነው)። እዚህ ላይ ግን ደራሲው የሚገልጠው፥ "ሰዎች እግዚአብሔርን ለምን ሊያመሰግኑት እንደሚገባ ነው።" ይህን ትኩረት የሚያገኙት "ጳንታለችና" በሚለው ቃል መጨረሻ ባለው ፊደል፥ "ና" ላይ ነው። (*ሥራዎን* በሰዋሰዋዊው ሠሌዳ ላይ አመሳክረዋል?)

የምንባቡ *መልእክትስ* ምንድነው? ደራሲው፥ እራሱ ስለሚናገረው ነገር የሚለው ምንድነው? ቀጥሎ ያለውን ዓረፍተ ነገር ይጨርሱት፤

ሰዎች ሁሉ እግዚአብሔርን ማመስገን የሚኖርባቸው _______

____።

ሥራዎን በሚገባ ካከናወኑ፥ የክፍለ ምንባቡን ማዕከላዊ አሳብ በተመለከተ ቀጥሎ ያለውን የሚመስል ዓረፍተ ነገር ያገኛሉ፥ የዓለም ሕዝቦች በሙሉ እግዚአብሔርን ማመስገን የሚኖርባቸው፥ ስለ ምሕረቱና ስለ እውነቱ ነው።

ከላይ ያለውን ዓረፍተ ነገር በሚገባ ያሰላስሉት። እንዴት እንዳገኙሁት ሊረዱ ይችላሉ? የእግዚአብሔር ቃልን የመግለጥ እርግጠኛ ፍላጎት ካለዎ፥ ደራሲው አበክሮ የሚናገረውን፥ ማለት የክፍሉን እውነት፥ በሕዝብዎ አእምሮ ውስጥ ለማስረጽ ይጥራሉ። ትክክለኛውን ማዕከላዊ አሳብ ለማግኘት፥ ይህን የተረጋገጠ፥ ምናልባትም አድካሚ አሠራር ሊጠቀሙበት ይገባል። የክፍሉ አሳብ እንዲዋሐድዎም የማድረጊያ ድንቅ

መንገድ ይህ ነው። እንዲያ ሲሆን፥ ክፍሉን በአእምሮ መሸምደድ አይኖርብዎትም። ለስብከት በተዘጋጁበት ጊዜ በሚገባ ያውቁታል።

>> የድርጊት እርምጃ <<

ቀጥሎ ላለው የመጽሐፍ ቅዱስ ምንባብ፥ ማዕከላዊ አሳቡን ለማግኘት ይሞክሩ፤ ኤፌሶን 6፡1-4።

1. ልጆች ሆይ፥ ለወላጆቻችሁ በጌታ ታዘዙ ይህ የሚገባ ነውና

2.፥ 3. መልካም እንዲሆንልህ፥ ዕድሜህም በምድር ላይ እንዲረዝም፥ አባትህንና እናትህን አክብር፥ እሷም የተስፋ ቃል ያላት ፊተኛይቱ ትእዛዝ ናት።

4. እናንተ አባቶች ሆይ ልጆቻችሁን በጌታ ምክርና በተግሳጽ አሳድጓቸው እንጂ አታስቆጧቸው።

ርእሰ ጉዳይ ________________________________

____።

ጭብጡ፦ ________________________________

____።

የክፍለ ምንባቡን ማዕከላዊ መልእክት። ________________

____።

ከቁጥር 1-3 ላለው ጽሑፍ፥ ማዕከላዊ መልእክትዎ ምን ሊሆን ይችላል?

ርእሰጉዳይ ________________________________

____።

ጭብጡ________________________________

____።

የክፍለ ምንባቡ ማዕከላዊ መልእክት ________________

____።

የክፍለ ምንባቡ ቁጥር 4 ማዕከላዊ አሳብ ምንድነው?

ርእሰ ጉዳይ________________________________

____።

ጭብጡ ____

____ ።

የክፍለ ምንባቡ ማዕከላዊ አሳብ__________________________

____ ።

የኤፌሶን 6፡10-12ን ማዕከላዊ መልእክት ሠርተዋል፤ ቀጥሎ ይጻፉት።

ርእሰ ጉዳይ ____________________________________

____ ።

ጭብጡ____

____ ።

የክፍለ ምንባቡ ማዕከላዊ አሳብ __________________________

____ ።

4

የዓላማ መሸጋገሪያ

>> የስብከቱ "አንጎል" <<

ደረጃ 7: ስብከቱን መስበክ

ደረጃ 6: ስብከቱን ማቀናጀት

ደረጃ 5: የስብከቱ ማዕከላዊ አሳብ

<u>**ደረጃ 4: የዓላማ መሸጋገሪያ ወይም ድልድይ**</u>

ደረጃ 3: የክፍለ ምንባቡ ማዕከላዊ አሳብ

ደረጃ 2: ክፍለ ምንባቡን ማቀናጀት

ደረጃ 1: ክፍለ ምንባቡን ማጥናት

አሁን እጠቅላላው ስብከት አዘገጃጀት ወሳኝ ክፍል ላይ ደርሰናል። ይህን መሸጋገሪያ በሚያቋርጡበት ጊዜ፥ መጽሐፍ ቅዱስን ከማጥናት ወይም ቃሉን ከመተርጎም፥ ቃሉን ወደ መስበክ ወይም ወደ ማስተማር ተግባር ይሸጋገራሉ። ደረጃ 4 የዓላማ መሸጋገሪያ ድልድይ የሚያንጹበትና የሚሻገሩበት ነው። ደረጃ 4፥ ገላጭ ስብከታችን አድማጮቻችን ካሉበት ሁኔታ ጋር አብሮ የሚሄድ እንዲሆን በማድረግ ረገድ ዋናው ነው። በዚህ ጊዜ፥ የስብከት ዝግጅቱ ቀዳሚ ሥራ ተከናውኗል። የስብከቱ የላይ አካል፥ "ሥጋ" (ደረጃ 1)፥ ውስጠኛ አካል "አጥንት" (ደረጃ 2)፥ እና "ልብ" (ደረጃ 3) ተለይተው ታውቀዋል። የአካሉ አጥንቶች ቅንብር፥ ዋና ዋናዎቹ ነጥቦች፥ ንዑሳን ነጥቦችና፥ ንዑስ-ንዑሳን ነጥቦች ሰዋሰዋዊና ይዘታዊ ቁልፎችን ተከትለው ተሠርተዋል። ስለዚህ አሁን ወደ ስብከቱ አንጎል ወይም ወደ ስብከቱ ዓላማ ደርሰናል።

የዓላማ ዓላማ

ዓላማ፥ የስብከቱ አንጎል እንደመሆኑ መጠን፥ የመልእክት ዝግጅትና ስብከት ሁኔታዎችን ይቆጣጠራል። የስብከቱ ትክክለኛና የተረጋገጠ ዓላማ ከሚሰጠው ጥቅሞች ጥቂቶቹ ከዚህ በታች ተዘርዝ ረዋል።

- የስብከትዎ መግቢያ፥ በስብከትዎ በሚጠቀሰው አስፈላጊ ነገር ላይ እንዲያተኩር ያደርጋል።

- አንድ ስብከት ውስጥ ሊካተት ወይም ከስብከቱ ሊወገድ የሚገባውን ነገር ይወስናል።
- የስብከቱን ማጠቃለያም ሆነ፥ የሚነሡ የማዛመድ አሳቦችን ለመወሰን ይረዳል። የስብከቱን ዓላማ ለመፈጸም የሚረዱ ምሳሌዎችን ለመምረጥ ያገለግላል።
- ስብከቱ ግቡን መምታቱን ለመረዳት የሚያስችል ሚዛናዊ መለኪያ ይሰጣል።
- ከሁሉም ይልቅ፥ የስብከቱ ማዕከላዊ አሳብ የሚያነሳው ርዕሰ ጉዳይ ምን መምሰል እንዳለበት ለማወቅ ቀጥተኛ አስተዋጽኦ ያደርጋል።

የስብከት ዓላማ፥ ከስብከት ምንባቡ ወደ ስብከቱ ዋና መሸጋገሪያ በመሆን ረገድ ያለውን አገልግሎት አጋንኜ ለማቅረብ አልችልም።

የስብከቱን ዓላማ መወሰን

እንዴት ነው አንድ ሰባኪ የስብከቱን ዓላማ የሚያገኘውና የሚገልጠው? የስብከትን ዓላማ የምናገኘው (የዓላማ መሸጋገሪያ ድልድይ የምንሠራው)፥ ከዚህ በታች ያለውን ጥያቄ በመጠየቅና፥ እራሳችን ለጥያቄው መልስ በመስጠት ነው፤ "በዚህ የስብከት ክፍል ማዕከላዊ አሳብ መሠረት፥ አድማጮች እንዲረዱትና እንዲታዘዙት እግዚአብሔር የሚፈልገው ምንድነው?"

እዚህ ላይ ዋናው ትኩረት፥ የስብከት ክፍሉ ዓላማ አለመሆኑን ልብ ያድርጉ። ዓላማው፥ የክፍሉን ማዕከላዊ አሳብ ለመወሰንና ዝርዝር አሳቦችን ዐውደ ንባቡን በማጥናት ሥራዎ ላይ ተጽዕኖ አሳድሯል። በርግጥ የስብከቱ ዓላማ፥ የመጽሐፍ ቅዱስ ደራሲው(ያኑ) ከአንባቢዎቻቸው ይጠብቁት ከነበረው መልስ ጋር ተያያዥነት ይኖረዋል።

የስብከትዎን ዓላማ እና የስብከት ክፍሉን ዓላማ ማገናኘት

በክፍለ ምንባቡ ማዕከላዊ አሳብ ላይ የተመሠረተውን የስብከትዎን ዓላማ በሚጽፉበት ጊዜ፥ ስምምነትን አስመልክቶ የሚቀርቡ ሁለት ጥያቄዎችን መመለስ አለብዎ፤

1. የስብከቱ ዓላማ ከስብከት ክፍሉ ዓላማ ጋር የሚስማማ መሆኑን ለማረጋገጥ ሥነ-መለኮታዊ (ነገረ መለኮታዊ) ወይም በክፍሉ ጥናት ላይ

የተሠረተ ማስረጃ ለማቅረብ እችላለሁ? ይህ ጥያቄ፥ አንድ ሰባኪ ለሚሰብከው የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍል ታማኝ እንዲሆን ይረዳዋል።

2. ስብከቴ ከአድማጩ ወይም አንባቢዬ ፍላጎት ጋር የተስማማ ለመሆኑ፥ ሶሲዮሎጂያዊ ወይም ሥነ-አእምሯዊ ድጋፍ አለኝ? ይህ ጥያቄ፥ አንድ ሰባኪ ለአድማጩ የሚጠቅም ነገር እንዲያቀርብ ይረዳዋል።

የስብከት ክፍሉ ማዕከላዊ አሳብ የሚመሠረተው፥ በዋናነት በሚሰበከው ምንባብ ላይ ነው። እንግዲህ፥ በስብከት ምንባቡ ማዕከላዊ አሳብ ላይ በመመሥረት፥ የሕዝቡን ግንዛቤና ታዛዥነት በሚመለከት ምን ላደርግ እችላለሁ?

አድማጮችዎን ወይም አንባቢዎችዎን በሚገባ ማወቅ ያስፈልግዎታል። የዓላማዎን መሸጋገሪያ በሚያቀናብሩበት ጊዜ፥ ቀጥሎ ያለውን ዋና ጥያቄ ይጠይቁ፦ ከዚህ ጽሑፍ ማዕከላዊ አሳብ ጋር በተዛመደ፥ የአድማጩ ፍላጎቶችና ሁኔታዎች ምንድናቸው?

አድማጮችዎን የሚያውቋቸው፥ ከነሱ ጋር ጊዜ በማሳለፍ ነው። ለሁሉም አድማጭ የሚሆኑ ጥሩ ስብከቶች የሉም። "የርቀት" የእረኝነት አገልግሎት፥ በመጽሐፍ ቅዱስ የሚደገፍ፥ ወይም በጉባኤ የሚወደድ አይደለም።

የዓላማ መሸጋገሪያ

ቁጥር 1 ጉዳይ፦ የአድማጮቼ ፍላጎቶችና ሁኔታዎች ምንድናቸው?

ሁለት መጽሐፍ ቅዱሳዊ ክፍሎች ላይ፥ ማለት ኢሳይያስ 19፡18-25 እና ኤፌሶን 4፡7-16 ላይ በመመሥረት የደረጃ 4ን አሠራር ልግለጥ። እርስዎ ደግሞ ኤፌሶን 6፡10-12ን ይሠሩታል።

ኢሳይያስ 19፡18-25

ቁ 18 በዚያ ቀን በግብፅ ምድር፥ በከነዓን ቋንቋ የሚናገሩ፥ በሠራዊት ጌታ፥ በእግዚአብሔርም የሚምሉ፥ አምስት ከተሞች ይሆናሉ። ከነዚህም አንዲቱ፥ የጥፋት ከተማ ተብላ ትጠራለች።

ቁ 19 በዚያ ቀን በግብፅ ምድር መካከል ለእግዚአብሔር መሠዊያ፥ በዳርቻዋም ለእግዚአብሔር ዓምድ ይሆናል።

ቁ 20 ይህም ለሠራዊት ጌታ ለእግዚአብሔር፥ በግብፅ ምድር ምልክትና ምስክር ይሆናል። ከሚያስጨንቋቸው የተነሣ፥ ወደ እግዚአብሔር ይጮኻሉና፥ እርሱም መድኃኒትንና ኃያልን ሰድዶ ያድናቸዋል።

ቁ 21 በዚያም ቀን እግዚአብሔር በግብፅ የታወቀ ይሆናል፥ ግብፃውያንም እግዚአብሔርን ያውቃሉ። በመሥዋዕትና በቁርባን ያመልካሉ። ለእግዚአብሔርም ስእለት ይሳላሉ፥ ይፈጽሙትማል።

ቁ 22 እግዚአብሔርም ግብፅን ይመታታል፥ ይፈውሳታልም። ወደ እግዚአብሔር ይመለሳሉ። እርሱም ይለመናቸዋል፥ ይፈውሳቸውማል።

ቁ 23 በዚያ ቀን ከግብፅ ወደ አሦር መንገድ ይሆናል፤ አሦራዊውም ወደ ግብፅ፥ ግብፃዊውም ወደ አሦር ይገባል፤ ግብፃውያንም ከአሦርያውያን ጋር ይሰግዳሉ።

ቁ 24፥ 25 የሠራዊት ጌታ እግዚአብሔር፥ ሕዝቤ ግብፅ፥ የእጄም ሥራ አሦር፥ ርስቴም እስራኤል፥ የተባረከ ይሁን ብሎ ይባርካቸዋልና በዚያ ቀን፥ እስራኤል ለግብፅና ለአሦር ሦስተኛ ይሆናል፤ በምድርም መካከል በረከት ይሆናል።

የመካከለኛው ምሥራቅ ችግር በ1991 ዓ.ም. የዓለምን ትኩረት ስቦ ነበር። በመላው አሜሪካ ደግሞ፥ የድካምና የድል፥ የኀዘንና የኃይል፥ የደስታና የንቀት ምስቅልቅል ስሜት ገንኖ ታይቷል። በዚህ አሳሳቢ ጊዜ፥ በዳላስ ሴሚናሪና በዊተን ኮሌጅ የአምልኮ ፕሮግራም ላይ በስብከት ማገልገል ነበረብኝ። በሁለቱም ትምህርት ቤቶች ውስጥ፥ በጊዜው ባሕረ-ሰላጤው ውስጥ ይደረግ የነበረውን ጦርነት የሚደግፉና የሚቃወሙ ቡድኖች ነበሩ።

ለስብከቴ የመረጥኩት ክፍል ኢሳይያስ 19፡18-25 ነበር። በስብከት ዝግጅቴ ሂደት፥ ደረጃ 1 እና 2ን ካከናወንኩ በኋላ፥ ደረጃ 3 ላይ ደረስኩ።

የዚህ ክፍል ማዕከላዊ አሳብ እንደሚከተለው ነው፡- መካከለኛው ምሥራቅ ውስጥ ያሉ የእስራኤል ጠላቶች፥ ወደ ፊት በሚመሠረተው የእግዚአብሔር መንግሥት ውስጥ፥ የእግዚአብሔር የቃል ኪዳን ሕዝቦች ወደ መሆን ይለወጣሉ።

የዚህ ትንቢታዊ ገለጣ ማዕከላዊ አሳብ የሚገልጠው፥ እሩቅ ስላለ (ያለፈና ወደፊት የሚሆን) አሳብ ቢሆንም፥ አሁንም መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ አለ። በመሆኑም መሰበክ አለበት፤ ምክንያቱም፥ መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ያለው ሁሉ እስትንፋሰ እግዚአብሔር ያለበትና ጠቃሚ ነው።

መሸጋገሪያው (ደረጃ 4)፥ የስብከቴን ትኩረትና ኃይል ለመለየት ይረዳኛል። ከዚህ ክፍል ምንባብ ብዙ ዓላማዎች ሊሰበኩ ይችላሉ። የተስማሚነት ጥያቄን ከጠየቅሁ በኋላ ቀጥሎ ያሉትን ጻፍኩ፥

1. የእግዚአብሔር የማዳን ጸጋ አንድ ቀን ለእስራኤል ጠላቶች የሚደርሳቸው መሆኑን ለማረጋገጥ

2. የመካከለኛው ምሥራቅ ፖለቲካዊ ችግር አንድ ቀን መፍትሔ የሚያገኝ የመሆኑን ተስፋ ለመስጠት

እነዚህ ዓላማዎች ከመጽሐፍ ቅዱስና ከአድማጮቼ ፍላጎት ጋር ይስማማሉ። እነዚህን ብቻ ተግባር ላይ ባውል እንኳን፥ በነሱ ላይ ተመሥርቼ፥ መጽሐፍ ቅዱስን ላስተምርና ለአድማጮቼ አንድ ተስፋ ላስጨብጣቸው እችላለሁ።

ለአይሁድ አድማጮች፥ ከራሳቸው ብሉይ ኪዳን ላይ በመነሣት ዓላማ 1ን ብሰብክላቸው እወዳለሁ። ዓላማ 2ን መካከለኛው ምሥራቅ ውስጥ ለሚገኙ ዓረባውያን አማኞች አስተምሬአቸዋለሁ። ለአሁኑ ስብከቴ ግን፥ ሦስተኛ ዓላማ ለመፈለግ ወሰንኩ። ይህም ቢሆን፥ ከመጽሐፍ ቅዱስና ለአድማጮቼ (ለተጎዳውና ለተከፋፈለው አሜሪካዊ አድማጭ)፥ የሚስማማ መሆን አለበት። የጻፍኩትም የስብከቴ ዓላማ እንዲህ የሚል ነበር። አድማጮቼ፥ አሁን ካለባቸው ታሪካዊ የጦርነት ፍርሃት ባሻገር፥ እግዚአብሔር ወደፊት በሚመሠረተው መንግሥቱ፥ ለመካከለኛው ምሥራቅ ያለውን ዓላማ እንዲጨብጡ መርዳት።

ከክፍሉ ሊሰበኩ የሚችሉ ስብከቶች ቁጥር ገደብ የላቸውም ማለት አይደለም። ነጻ የሚያደርግዎትም ሆነ የሚገድብዎት፥ የክፍሉ ማዕከላዊ አሳብ ነው። የክፍሉ ማዕከላዊ አሳብ በሚፈቅድልዎ መጠን፥ በተለያዩ ዓላማዎች ላይ ተመሥርተው የተለያዩ መልእክቶችን ሊሰብኩ ይችላሉ። የመልእክቱን ዓላማ ከመረጡ በኋላ፥ ለሚያገለግሉት አድማጭ በሚስማማ መንገድ ማቀናጀት አለብዎ።

ኤፌሶን 4:7-16

ከኤፌሶን 4፡7-16 ካለው ክፍል ማዕከላዊ አሳብ በመነሣት፥ አንድ ሰው ሊሰብክባቸው የሚቻሉት፥ ቢያንስ ሦስት ዓላማዎች አሉ። ለክፍሉ ምንባቡ ማዕከላዊ አሳብ በደረጃ 3 ላይ የያዙትን ማስታወሻ ይመልከቱ። ዓላማዎቹ እነሆ!

1. በክርስቶስ አካል ውስጥ ያለ እያንዳንዱ አማኝ፥ የመንፈስ ቅዱስ ስጦታ ያለው መሆኑን ለአድማጮች ማሳወቅ

2. አማኞችን ለአገልግሎት ያስታጥቋቸው ዘንድ የቤተ ክርስቲያን መሪዎችን ማነሣሣት

3. ቤተ ክርስቲያን ትታነጽ ዘንድ፥ እግዚአብሔር ለእያንዳንዱ የቤተ ክርስቲያን አባል ዕቅድ እንዳለው አማኞችን በማስገንዘብ፥ ይህንንም ዓላማውን በሕይወታቸው እንዲለማመዱት ማነሣሣት

በአጠቃላይ ሁኔታዎችና በአንድ ልዩ ሁኔታ ላይ በመመሥረት፥ ዓላማ ቁጥር 3ን መረጥኩ። በአጠቃላይ፥ እውቀትን ከማስጨበጥ ይልቅ፥ በባሕርይ ለውጥ ላይ ያተኮረ ዓላማ ያለው መልእክት ብሰብክ እወዳለሁ። በባሕርይ ለውጥ ላይ ያተኮረ ዓላማ በመጽሐፍ ቅዱሳዊ መልእክት ላይ ይመሠረታል። ይህን በማደርግበት ጊዜ፥ እውቀትን ለማስጨበጥ ዓላማዬ ታማኝ ሆኜ፥ በአድማጮች ሕይወት ላይ ለውጥ እንዲታይም መጠየቅ እችላለሁ።

በተለይ ቤተ ክርስቲያኔ ውስጥ ያሉትን አድማጮችና የቤተ ክርስቲያኔን ፍላጎት ከግንዛቤ ማስገባት ይኖርብኛል። ዓላማ 3 ከቤተ ክርስቲያኔ ሁኔታ ጋር ይስማማል። በሌላ ስፍራ፥ መልእክቴን ለቤተ ክርስቲያን መሪዎች ብቻ በማቀርብበት ጊዜ፥ ዓላማ 2ን እከተላለሁ። ይህ ማለት፥ በአንድ የስብከት ክፍል ላይ በመመሥረት፥ ክፍሉን በሁለት ዓይነት መንገድ፥ ለሁለት የተለያዩ አድማጮች ልሰብክ እችላለሁ። ይህ ሲሆን፥ የሁለቱ ስብከቶች አብዛኛው ክፍል ተመሳሳይ ሊሆን ይችላል።

>> የድርጊት እርምጃ <<

በንባብዎ ከመግፋትዎ በፊት፥ ለኤፌሶን 6፡10-12 ከጻፉት የክፍሉ ማዕከላዊ አሳብ በመነሣት የዓላማ መሸጋገሪያውን ያግኙ። የአድማጮችዎን ፍላጎቶችና ሁኔታዎች ከግንዛቤ ያስገቡ። "... ዘንድ" በሚል መዝጊያ የዓላማ መሸጋገሪያዎን ይጻፉ። የዓላማ መግለጫዎች ሁል ጊዜ "ዘንድ" የሚለው ቃል ይኖራቸዋል። ለሚያቀርቡት ክፍል ማዕከላዊ አሳብ ብዙ ዓላማዎች ይኖርዎት ይሆናል። አሁን ማንበብዎን ይቀጥሉ።

የዚህ ክፍለ ምንባብ (ደረጃ 3)፥ ማዕከላዊ አሳብ ቀጥሎ ያለውን ይመስላል፦

ርዕሰ ጉዳይ (Theme)፦ የእግዚአብሔርን ዕቃ ጦር ሁሉ መልበስ ያስፈለገበት ምክንያት

ጭብጥ (መልእክቱ)፦ የዲያቢሎስን ሽንገላ ለመቃወምና ከአሠራሩ ጋር ለመታገል ያስችለናል።

ሙሉ መግለጫ፦ የእግዚአብሔርን ዕቃ ጦር ሁሉ መልበስ፥

የዲያቢሎስን ሽንገላ ለመቃወምና፥ ከአሠራሩ ጋር ለመታገል ያስችለናል።

ከዚህ ማዕከላዊ አሳብ በመነሣት የሚሰብኳቸው አንዳንድ ዓላማዎች ምንድናቸው? (ደረጃ 4)። ጥቂቶቹ ከዚህ በታች ሰፍረዋል፡-

1. የዲያቢሎስን አሠራርና መንገዶቹን ለሕዝብ ማሳወቅ
2. ከዲያቢሎስ ጋር ላለባቸው ትግል፥ የእግዚአብሔርን የጦር ዕቃ ይለብሱ ዘንድ ሰዎችን ለማበረታታት

እነዚህ ሁለት ዓላማዎች፥ በትክክል ከመጽሐፍ ቅዱስ ክፍል የተወሰዱ ናቸው። የመጀመሪያው በማወቅ፥ ሁለተኛው ደግሞ በሕይወት ለውጥ ላይ ያተኩራሉ። እኔ ግን በሁለት ምክንያቶች ሁለተኛውን ዓላማ እመርጣለሁ። ይሄውም አንደኛ፥ የሕይወት ለውጥ ዓላማን አስመልክቼ እየሠራሁ፥ የማሳወቅ ዓላማንም ልፈጽም እችላለሁ። በሌላ በኩል፥ የዚህ ክፍል ዓላማ፥ እውቀትን ከማስተላለፍ የሰፋ ነው። ሁለተኛ፥ የአድማጮቼ ፍላጎት፥ ስለ ሰይጣን ከማወቅ ብቻ ይልቅ፥ እንዴት ሊቃወሙት እንደሚገባ መረዳት ነው። ይበልጥ ግልጥ ለማድረግ፥ ዓላማው የእግዚአብሔርን የጦር ዕቃ "ምንነት" እና "እንዴት" መልበስ እንዳለባቸው ለአድማጮች ማስገንዘብ አይደለም፤ እሱ ከቁጥር 13-17 ባለው ክፍል ይገኛል። አጥብቀን መያዝ የሚኖርብን የክፍሉ ማዕከላዊ አሳብ የሚኖሩትን ዓላማዎች ነው፤ አድማጮች የእግዚአብሔርን ዕቃ ጦር ሊለብሱ የሚገባበት ምክንያት።

. . . .

ስለሚቀጥለው ደረጃ (ደረጃ 5) ፍንጭ፡- የዓላማ መግለጫዎ አብዛኛውን ጊዜ በጥሬ ቅርፁ የሚሰጠው፥ የስብከት ማዕከላዊ አሳብን ርእሰ ጉዳይ ነው።